

Chuyện tàu cuối năm

Tháng 1 Năm 1991, tôi đang học năm thứ 2 Khoa Hóa, Đại Học Bách Khoa TP. HCM, Nguyễn Thanh Khiết học năm nhất Đại Học Y TP.HCM, Văn Kông Quang và Nguyễn Đức Phong học năm nhất khoa du lịch ĐH Kinh Tế TP.HCM và anh Nguyễn Hữu Toàn học năm nhất khoa Hoá Đại Học Bách Khoa TP. HCM (em thày Nguyễn Hữu Sinh, Giáo Viên Toán trường THPT Sào Nam và cũng là anh ruột Nguyễn Hữu Phòng - bạn chung lớp 12i, hiện là GV dạy môn Toán tại Q12, TP.HCM) cùng ở trọ chung tại căn nhà 98/10 Nguyễn Bá Tòng, cách ngã tư bảy hiện vài trăm mét, là nhà của cô họ tôi, cho tôi trọ ăn học không lấy tiền. Tôi rất thêm may bạn và ở trọ chung cho vui.

Ăn uống hàng ngày thì anh em góp tiền chung đi chợ Bà Hoa gọi đó và phân chia nhau nấu ăn. Ngày gọi cuối năm âm 1990, thi học kỳ 1 xong, năm anh em gọi là bàn chuyện về quê: anh Toàn và mấy có người yêu nên là còn bạn đi mua móc túi ra mua không đủ mấy cái vé tàu SG - ĐN, nên đành tạm chia tay tại hôm đó rồi sáng sớm mai ra ga Hoà Hông nhẩy tàu về quê.

Đêm chia tay có đông cả đĩa lòng xào nghêu mua ngoài chợ, ít khô mực chiên giòn và rượu gạo. Đêm đó tôi có bạn tôi: Trần Thanh Vũ, Huỳnh Quang Linh; Có thêm Soái là bạn của Phong, Quang và mấy đứa bạn trong xóm. Thế ng Vũ, Linh ra thuê một tiệm video và cuốn phim X (đi pin viên 00B). Nhóm xong say mèm cả bạn đàn hát đến khuya rồi xem phim đến gần sáng, nửa đêm nhả mê đèo nhau băng xe đi ra ga Hoà Hông mua vé tiền lên tàu. Lên tàu rồi là đông cả đến quê rồi đó, vui chi lắm. Nhưng không đến giờ ngủ đâu, hôm đó ngày mấy đêm trên tàu là những màn luồn lách nhân viên soát vé: chui vô toilet gọi thò tay thọc mấy cái mùi hôi rình, hay gọi ngay khúc nào hai toa, nghe tiếng rít rắng rồi, tiếng xìch xịch đi u đi u cả đoàn tàu như ong quên thì rồi xuống đường ray lúc nào không biết. Trên tàu người ta gọi chốt cửa không có chốt nhúc nhích, gọi tràn ra cả đi đi. Người có vé thì gọi trên ghế, người không vé thì gọi đứng và phải đi ra tiền cho nhân viên soát vé kiểm thêm, nói chung giá cả có hơi. Còn tại tôi là cái thò và không có vé và không có tiền, bạn nhân viên soát vé đi lòng suýt buột sáng. Thế ng Quang ai xui khi nào làm quen mấy em gái như hai tuấn, đó thế ng khép nép như những cái chốt gọi đi bên cạnh. Thế ng Khiết cũng lạnh chui vô gọi gọi chốt mấy anh bạn đi coi bên cũng an toàn lắm. Chợt có tôi và thế ng Phong to con hơn xịu hết chui chốt này đến chốt khác, rúc toilet, ra chốt nào toa hút thuốc. Thế ng Quang thò tay tôi và Phong khám phá bạn kêu là đi mua ít tiền còn đi chốt lên căn tin. Hai thế ng lên căn tin không dám kêu gì ngoài hai tô mì gói nhấc sôi. Nhân viên nhìn nhìn bạn tôi coi bạn hai thế ng này cũng không ‘ linh ‘: “ ăn đồ ng rồi đi

đều còn chờ cho người khác mua ông thôi". không thôi chờ cả lâu hơn nữa hai thằng đi vào toa của mình, không phải, toa có hai thằng bán đang ngồi, ôi sao giờ phút này mà có ai nhàn nhàn để người quen thì hay biết mấy, ít ra cũng mua một cái vé chung chi cho nó đỡ đỡ cái ăn thân. Chả là đến được toa mong đợi thì đầu lù lù xuất hiện mặt tay nhân viên soát vé mặc đồng phục màu xám, thằng cao to, bụng béo đeo cái tráp da trước ngực. Nó liếc mắt nhìn tôi rồi hỏi: 'vé đâu?'. Tôi và Phong đứng im không nói, mặt hơi lâu tôi nói như hàng xóm với phía toa: 'bạn tôi đi về'. Nó nói: 'đồng có sao?' rồi thu tay đem tôi một cái tráp giáng vào bụng, tôi lão đảo người và ngã xoài lên mấy người ngồi dúi sán. Họ đều cười và nói: thôi em đi tìm chỗ nào trống trống mà ngồi. Tôi cũng đứng lên đến chỗ ngồi rồi nhìn thằng Phong kè ngăn lại, cầm tay tôi đi. Đến cuối toa thì gặp một chỗ nhân viên đang trực tại toa này, đứng nhìn cũng như một người sĩ diện, chờ chờ cho tôi và Phong đứng gần ngay lại lên xuống tàu, nơi đây cũng khá đông người chỉ xuống ga Móng Mán, lúc này khoảng 4h chiều. Sau khi lãnh cước đi, tôi thì bụng trống nên có sự má trên tàu, mấy đứa đi nhàn nhàn và hàng rong nhìn chúng tôi cũng có vẻ thích cảm thấy, ít ra là cũng có vẻ phê chúng nó. Thôi rồi bạn nó xin mấy người sắp xuống ga Móng Mán cho tôi và Phong hai tấm vé và nói là khi bạn hỏi thì đưa vé ra và nói là quên xuống nhà ga và không quên dặn rằng: họ sắp đi ca và chuồn bỏ đi soát vé lại đó. Lúc đó tôi cảm thấy đau bụng và chợt nghĩ đến chuyện trả thù thằng soát vé béo. Lúc đó Quang và Khiết cũng biết sắp có soát vé nên ra toilet gặp chúng tôi cùng bàn kế hoạch đi phó tiếp. Tôi nói: 'nếu ga đến gần thì một ga nào đó thu tiền lại, tau sẽ đem lại thằng này một cái và nhẩy xuống ga đi về sau, bạn bay về trước' nhưng Khiết ngăn lại và nói: 'không được, về Trà Kiêu tau tính'. Đúng! nhà Khiết cách ga Trà Kiêu vài chục mét, là dân xóm ga nó rất rành chuyện này, tôi đứng ý nghe theo. Đúng lúc đó thì có hai nhóm soát vé từ hai phía đến cả hai toa kiểm tra. Chúng tôi thấy rất lo. Đây là thời điểm quyết định, nếu chúng tôi không được thông minh vượt qua thì cả bạn sẽ đều bị bắt xuống ga Móng Mán. Thằng Quang bắt đầu làm quen với một cậu bé đến nhàn nhàn và nói: em cho anh mượn một đồ nghề này đi, còn nhàn nhàn bán hàng để bao nhiêu tiền thì anh gửi lại cho. Vì có cảm tình với chúng tôi nên nó đứng ý liền. Thằng Quang vội tháo áo bỏ quần ra rồi cắt ngang trước bụng, xắn gặp hai cái ống quần bên hông bên cao rồi lấy cái mảnh vải trai màu đen của thằng bé đưa lên, tôi thì nhìn xong phá lên cười. Thằng Khiết thấy vậy cũng làm y hệt với và mượn cái đồ nghề cho, lo ngại tép nhấc gói bụng lá chuối, hỏi giá cả thằng bé rồi nói sẽ gửi lại đồ cho em. Thằng khiết sắp gần ga Trà Kiêu có tiền kẹo với tôi đã từng bán hàng rong trên chuyến Đà Nẵng - Qui Nhơn nên gửi nó nhàn nhàn vai nhanh thôi. Tôi nhìn hai đứa giằng dụa chuyên nghiệp vậy. Thằng Quang cầm cái mảnh nhàn nhàn và mấy cái ly nhàn nhàn đi về hàng phía căn tin, vội vã nói: 'ai... nhàn nhàn chèn nóng không?'. Nó đi đến gần toa và đưa đồ nhàn nhàn ly nhàn nhàn là vượt qua hai nhân viên soát vé, rồi vào toilet gửi cái mảnh rồi sắp lại đồ nghề vào căn-tin ăn mì gói. Thằng nhàn nhàn bán nhanh trí chia đôi đùm cho rồi đi bán phía trước, thằng Khiết lúng túng theo sau, bán được nhàn nhàn, và đi theo hàng nhàn nhàn. Còn tôi và Phong được bạn như kêu cùng chung với khách sắp xuống ga Móng Mán, xong rồi dùng cái vé bạn nó cho lúc này lên lại toa khác. Đôi khi nhàn nhàn bài học cuộc đời không được học trên giảng đường mà được bạn như dạy cho quý thầy. Tàu đến ga Móng Mán, tôi lấy ít tiền còn trong túi kêu thằng Khiết: "nhóc, lấy anh mấy cây ch...!" rồi kéo thằng Phong bước xuống tàu. Hành khách bắt đầu ăn tối, đa phần là khách đem theo thức ăn có sẵn, còn số ít xuống ăn tại hoặc ăn hàng rong. Tôi và Phong ăn mấy cái ch... rồi mới hút chung một điếu thuốc, đứng nhìn sân ga ch... rồi cảm thấy mua bán. Tôi thấy có nhàn nhàn bán gà luộc đi qua đi lại bên các cửa sổ tàu để tìm khách bán, khách có nhàn nhàn hỏi, trả giá mà bạn kia chê rẻ không chịu bán. Tàu đến 15' rồi khi đi ngang ch... tiếp, chúng tôi cũng kè phốt lên tàu. Nhìn qua cửa sổ tàu, tôi thấy bạn kia ch... bán gà luộc với giá khách đã trả trước đó. Khách cảm thấy đã qua cửa sổ, bạn bán gà cảm thấy

chạy theo vĩa đường lên cho khách cầm cái đồ, khi lấy tiền đồ c rí thì nó chạy cầm lấy, thì bỗng dưng cái đồ gà đét rí khỉ c, cái mình ỉ ỉ. Tôi và Phong ôm bỗng c. Tôi c không vì s đ đ trá mà c vì l n đ u tiên th y cái cảm c nh trong đ i, m t chàng trai m i l n, m t s đ i trá tràn lan ghê m. Tôi nhìn l i mình, m t th ng sinh viên đã b t đ u h c đ i trá: “nh y tàu” có x ng đáng không ? Nh nh ng em bé bán gà kia? Th t ra tôi có th t i t k m thêm đ mua m t cái vé xe nh ng tôi đã không làm đ c.

Tàu rí ga M ng mán là b n tôi c m th y yên tâm, cái yên tâm không ph i vì không b soát vé t p mà vì chúng tôi ngày càng g n đ n quê nhà h n, vì cái màn đêm s p buông xu ng đ c theo các qu đ i s che đi nh ng g ng m t u tú đ i trá, có khi kéo dài thêm cho nhi u th h . T ga M ng mán khách xu ng thì ít mà khách lên thì càng nhi u: m t s b n sinh viên b t ng xu ng c các chuy n tàu tr c cũng tìm cách lên l i, r i b n móc túi, c p gi t cũng th a đ c chen vào k m s ng. Hai đ a tôi v n chen đ ng ngay l i lên xu ng tàu, th nh tho ng Phong nh ng cho tôi có ch ng i b t xu ng sà n tàu cho đ m i. Tôi đói lã vì t i qua đ n gi m i ch ăn tô mì gói n c sôi, r i ng i ng thi p đi lúc nào không hay.

Trong gi c ng ch p ch n tôi m v nh ng ngày vui s p đ n, nh th tôi không bao gi mu n xa r i quê h ng m t l n n a, tôi nghĩ s t đánh m t mình. Càng v khuya tr i càng l nh, gió cũng nhi u h n, lu n qua các khe h nghe nh các ti ng hú. Qua màn đêm m m tôi nhìn ra bi n: ‘ bi n đ p và mệnh mông quá’. Sóng v n đ u đ u v vào các gh nh đá n i chân núi, xa xa ngoài kh i lác đác có vài ánh đèn c a nh ng con tàu nh đang đánh b t ban đêm. Tôi yêu đ t n c tôi đ n nh ng nào?

Phong đánh th c tôi d y khi tàu s p vào ga Nha Trang, đ nh ng l i cho khách lên và xu ng tàu. Chúng tôi chia tay m y em bán hàng rong m t cách b n r n nh nh ng ng i b n chân thành nh t, đã giúp chúng tôi hi u thêm v cu c s ng quá khó khăn, nghi t ngã này. B n nó không quên dúm vào tay chúng tôi nh ng cái ch còn l i, tôi l ng im và quay v h ng khác.

Tàu rí ga Nha Trang, b l i ph bi n nghèo x xác: nhi u nhà hai bên đ ng tàu đi qua v n còn th p đèn đ u, nhi u nhà đã t t đèn đi ng s m. Tôi th m nghĩ không bi t sau này tôi có đ c đi v quê n a hay không? Nh l i nh ng c nh đi xe đò t quê vào Sài Gòn mà ám nh đ n t n bây gi : có gh ng i đang hoàng trên xe ch a ng i nóng cái gh là n c heo t trên nóc b t đ u ch y xu ng, có khi t m c lên đ u, muôn mùi khó ch u. Càng v khuya tr i càng l nh h n, m i ng i xung quanh đã b t đ u co l i, áo len áo gió; còn chúng tôi ch có áo s mi . G n v sáng s ng tr nên dày đ c h n, không th nhìn th y các ngôi nhà hai bên đ ng tàu đ c n a, n n nao quá cũng không th ng đ c. Nhìn l i ch ng đ ng đã đi qua đ n hôm nay mình cũng ch ng là gì c, là gánh n ng cho ba m làm l ng đ u t m t t i n i quê nhà lo cho c b y con. T ng lai ? Không th nói tr c đ c. Ban đêm tàu ch y nhanh h n và ít đ ng

hôm, hành khách đã bắt đầu xuống nhích lên, các nhân viên soát vé kiểm thêm cũng bắt đầu đi bán vé cho khách nằm ngửa phòng nghỉ của mình để kiểm thêm thu nhập. Thời buổi này ai đi cũng phải làm thêm bằng cách này hay cách khác để kiếm sống. Đa số người đi du nghĩ vậy, xã hội sẽ đi về đâu? Đã có một vài viên xén cướp giật nhích đi ra ngoài trên tàu mà hành khách càng đi phòng hơn, họ nhìn chúng tôi cẩn thận hơn vì chính chúng tôi nhìn thấy mình cũng không có gì khác biệt cướp giật trên tàu. Tôi mong cho tàu mau đến ga Trà Kiệu, mong cho tàu khi ngang qua đây chớ chớ mải đi để bọn chúng tôi có thể nghỉ xuống an toàn. Trong bọn đi, tôi là thằng cũng có chút ít kinh nghiệm như y tàu hơn, là là học sinh giỏi môn Vật Lý nên tôi nằm xuống các đồ nhích quán tính của Newton, chớ chớ tôi nghỉ ngon hơn. Tôi lo cho ba thằng bọn, không biết có trụ trụ được máu gì không đây?!

Nhưng tia nắng ban mai bắt đầu trải qua các cánh đồng, sương cũng bắt đầu tan trên các ngọn cây đồng lài như ngả nắng ấm long lanh. Một vài ngọn cây va vào mũi tàu vắng vài giọt nước lên mặt làm càng thích thú, quê hương là vậy, cảm giác đã gần hơn lúc nào hết. Xa xa là những cánh đồng đã thấy như ngả nắng nông dân vất vả cuốc ra đồng, như em bé thơ bò đi ăn, như ngả nắng chớ đi chớ tôi càng thấy nôn nao.

Thông thường thì tàu đang chớ nhanh thì hiếm có ai dám nghỉ vì sợ nguy hiểm, tuy vậy khi qua các ga như các lái tàu vì lý do này hay lý do khác cũng cho tàu chớ chớ hơn, đó là đi xuống mà 4 chúng tôi mong muốn. Chúng tôi đã đồng vào vị trí sẵn sàng, tôi sẵn nghỉ trải sau đó đến Khiết, rồi Phong và Quang nghỉ sau cùng. Tàu vào ga Trà Kiệu và giữ một chỗ để nghỉ rồi, tôi phóng ra trước tiên và chớ thật nhanh theo đoàn tàu rồi chớ chớ đến và đồng lài:ok. Khiết cũng vậy: ok luôn, thằng Phong hơi mải p bẻ nhích ba vòng hơi trụ trụ a xiu, còn Quang thì thôi, té quá nắng lài lảng cù mải vòng đến nơi các thùng trong túi áo vắng mặt hết, phải quay ra tìm. Bọn tìm được các thùng duy thiêu một thùng mà Quang cũng không nói là thùng gì: 'thôi vậy là may mắn lắm rồi'. Bọn vào nhà Khiết cách đó vài chục mét, để cớ mải Khiết đãi cho mải cớ p bánh để p vào làm xong, ôi cái đói, lốt đói không gì ngon bằng. Lúc này là hơn 10h sáng. Tôi quên cớ vì cớ thù thằng soát vé béo, thôi đi đi mà quên đi!

Tôi không còn nhớ đã đi về đến nhà bằng phương tiện gì nhưng nhớ là có ghé vô nhà thầy Anh của tôi ở Gò Dầu để thăm và làc ít cảm ơn. Chúng tôi hạnh phúc vô cùng!

CHUYỆN TÀU CUỐI NĂM- NGUYỄN THÀNH LÊ

Viết bởi Quynh Truong web

Thứ 7, 08 Tháng 5 2019 08:08 -

Hai năm sau, Tôi may mắn nhận được một lá thư từ hai học bạn cũ của công ty Sài Gòn Petro: một học bạn hoàn toàn như khó khăn và một học bạn với kết quả học tập. Hôm phát học bạn có chủ Trần Thị Ngọc Diệp và chú Hai là đại diện của công ty Sài Gòn Petro trao thư và sau này tôi đã với đây công tác hơn 12 năm. Hôm phát học bạn có phóng viên Đài tiếng nói TP có hỏi tôi rằng: “bạn sẽ làm gì với hai phần học bạn này?”. Tôi trả lời: ‘Năm nay em sẽ không nhận tàu với quê nhà’. Cửa phòng chợt mở lên.

27-1-2019- NGUYỄN THÀNH LÊ